

[Handelsministeren.]

Jeg tør herefter gaa ud fra, at Folketingets Medlemmer kender Lovforslagets Enkeltheder med Undtagelse af § 5, der er delvis ny. § 5 i Lovforslaget, saaledes som jeg her fremsætter det, indeholder imidlertid ingen Henseende Bestemmelser, der ændrer Lovforslagets Grundlag, saaledes som det blev vedtaget her i Rigsdagssamlingen 1919—20, det er nu som den Gang helt igennem bygget paa Undersøgelingsprincippet i Modsætning til f. Eks. den norske Lov med tilsvarende Formaal, Loven af 12. Marts 1926 om Kontrol med Konkurrenceindskrænkninger og med Prismisbrug. Den norske Lov er mere vidtgaende end det Lovforslag, her foreligger, idet den norske Lov indeholder positive Forbudsbestemmelser, der kan efterfølges af en Prisregulering i Henhold til Loven. Jeg har ved Udarbejdelsen af Lovforslaget her fulgt den Anvisning, der blev givet ved Folketingets Vedtagelse i 1920, uagtet jeg har den Opfattelse, at det kunde være formaalstjenligt at gaa videre paa visse Omraader og give Loven en anden Form. I denne Forbindelse henviser jeg til det Ændringsforslag, Socialdemokratiet stillede ved Lovforslagets anden Behandling i Februar 1920, men som ikke kunde vinde fornøden Tilslutning. Ud fra forskellige Synspunkter blev der indvendt adskilligt imod vort Ændringsforslag, hvorimod det vedtagne Lovforslag samlede tre Partier, Venstre, Socialdemokratiet og det radikale Venstre, i Enighed, ligesom ogsaa enkelte konservative Medlemmer viste Tilbøjelighed til at slutte sig til Forslaget — jeg tror endogsaa, et Par af det konservative Partis Medlemmer positivt stemte for Forslaget. Man erkendte nemlig fra alle Sider, at det var nødvendigt at faa vedtaget Bestemmelser til Værn for vigtige Samfundsinteresser, som nu var uden fornødent Værn, at det var nødvendigt at have Indseende med de Prisaftaler, der faktisk fandt Sted for at hindre den frie Konkurrence indenfor saavel Produktionen som Omsetningen.

Det er oplagt givet, at faktiske Monopoler udnyttes paa den Maade, at Forbrugerne tvinges til at betale Priser, der ikke betinges af de Omkostninger, som paa reel Maade kan paalægges Varerne under Hensyn til Fabrikationen og Distributionen. Det er ogsaa udenfor al Tvivl, at der navnlig i den sidste Tid er organiseret Virksomheder, hvis Hensigt er efterhaanden at underlægge sig baade Produktionen og Omsetningen af livsvigtige Varer under saadanne Former, at Landets Befolkning kan

blive ganske prisgivet de paagældende Monopolselskaber. Vi staar her overfor nogle af de allerfarligste Monopoldannelser, idet det øjensynlig er Hensigten med disse at underlægge sig Produktionen, saaledes at Virksomhederne her i Landet efterhaanden delvis eller helt forsvinder, og tilbage bliver der saa for os kun Retten eller rettere sagt Pligten til at købe Varerne, medens vort Lands Arbejdere bliver udelukket fra selve Produktionen og dermed fra overhovedet at kunne eksistere. Problemet er kendt og aktuelt ogsaa udenfor vort Lands Grænser, og det er utvivlsomt, at man før eller senere vil blive nødsaget til at beskæftige sig med dette Problem paa indgaaende Maade for at værne Befolkningen mod Overgreb.

Men ogsaa ad andre Veje søges der dannet Priskarteller, hvorved Priserne paa Befolkningens Forbrugsartikler bliver højere, end rimeligt er. Jeg vil imidlertid ingenlunde paastaa, at enhver Prisaftale er urimelig, men jeg vil paastaa, at der bør være Adgang til at skønne objektivt derover, og det er dette, der tages Sigte paa ved Fremsættelsen af dette Lovforslag. Naar Samfundet, som nu bygger sin Eksistens paa den frie Konkurrence og derved giver den enkelte eller de enkelte Selskaber en særlig Chance, saa maa det være en Forudsætning, at denne Chance ikke udnyttes ved det Plus, det er at have alle Frikonkurrencens Fordele, samtidig med, at man frigør sig for Systemets Forpligtelser, nemlig Forpligtelsen til virkelig at konkurrere.

Ifølge Lovforslagets § 1 er alle sammen sluttede Virksomheder af monopolagtig Karakter indenfor Produktion og Omsætning — og derunder ogsaa Transporten — undergivet offentligt Tilsyn, saafremt de er i Stand til at udøve en bestemmende Indflydelse paa Pris- og Omsætningsforhold i det indenlandske Marked eller en betydende Del deraf. Det Tilsyn, der her er Tale om, skal udøves af et Tilsynsraad paa 16 Medlemmer, hvis Formand udnævnes af Kongen. De nærmere Bestemmelser herom findes i Lovforslagets § 2. Tilsynsraadets Sammensætning er alsidig, hvad man vil se ved at læse Teksten, men saafremt en Virksomhed, der inddrages under Tilsynet, mener sig forbigaaet eller ikke føler sig repræsenteret i Tilsynsraadet, kan dette Tilsynsraad suppleres i Henhold til Bestemmelserne i § 2, 2det Stykke. Tilsynsraadet bestemmer i 1ste Linie, om Tilsyn skal iværksættes overfor den paagældende Virksomhed, men Tilsynsraadets Kendelse kan i Henhold til § 1, sidste Stykke, indankes for en Domstol, bestaaende af 5 af Justitsmini-